

Országos növényvédelmi előrejelzés a kertészeti kultúrákban 2025.04.24.

Április közepén folytatódott a változékony időjárás. A hétvégére mindenütt beköszöntött a felmelegedés, napközben 23-25 °C-os hőmérsékletekkel, mellyel az éjszakai fagyok is megszűntek. Húsvétig minimális mennyiségű csapadék hullott (3,0-15,0 mm) országszerte, mely az elmúlt 2 napban mintegy ~20-25 mm-rel növekedett. Az esővel ellátott körzetekben ezek a környezeti tényezők a kórokozók fertőzési viszonyait felülírta az eddigiekhez képest. A páratartalom (a gyakori szeles időszakok ellenére) 65-85 % között alakult. A csapadékos napok környezetében a levélnedvesség értékek 7-10 óra között változtak.

A virágzás különböző stádiumaiban lévő **almában** a **lisztharmat** primer tünetei tovább erősödtek, olyannyira, hogy az érzékeny (permetezetlen) fajtákon közepes-erős mértékű hajtás károsodás látható. A párás, meleg időszakok kedveznek a betegség terjedéséhez ezért az intenzív védelem a virágzat és a kis kötődött termések miatt is indokolt.

A **varasodás** aszkospóra szóródása a száraz időszakokban átmenetileg gyengült, de a hétvégi és az azt követő esők az újabb intenzív spóraszóródást lehetővé tették. A fertőzésveszélyt tovább növelte a helyenként kialakuló 7-10 órás levélnedvesség időtartam, amely a szóródó spórák csírázásához kiváló alapot biztosított (aszokospóra csírázáshoz 12 °C-on ~ 8 óra levélnedvesség szükséges). Tünetek még nem láthatóak, de a jelenlegi hőmérsékleti és fertőzési viszonyok között az első tünetek megjelenése 7-10 nap múlva valószínűsíthető. Intenzív megelőző védekezés indokolt!

A húsvéti időszakra bekövetkezett felmelegedés az **almatermésűek erwíniás betegségének kifejezetten kedvezett!** A baktérium fertőzéséhez szükséges hőösszeg 100 %-a ugyanis ~április 21.-e táján már felhalmozódott (Zala vármegyében Idared fajtában), sőt a további felmelegedés és az érkező esők tovább növelték a fertőzésveszélyt. Ilyen körülmények között a baktérium virágfertőzése megelőző védelem hiányában bekövetkezhetett, főleg ha figyelembe vesszük hogy az alma-és körte fajták jó része valamint a birs még virágzásban (volt) van. A kórokozó ellen a további megelőző védekezés javasolt!

Almában erősödő de még alacsony egyedszámú az **almalevél-sátorosmoly és az almalevél törpemoly** rajzása. Szintén emelkedő számú az **almalevél-aknázómoly** népessége, 80-100 db imágó/csapda/3 nap fogással. Megjelentek az **almamoly** első imágói a csapdákból!

A **sodrómolyok** hajtáskárosítása egy-egy ültetvényben jellemző nagyobb mértékben, hasonlóképp a **bimbólikasztó bogárhoz**, amely ökológiai ültetvényekben okozott jelentősebb kárt.

Körtében megjelentek a **varasodás** tünetei. A tünetek a levélen észlelési szintűek, míg a kis termés kezdeményeken gyakoribbak (1-2. fotó). A párás, csapadékos időjárás kedvez a kórokozó számára, a fertőzött felületekről lefűződő konídiumok a fertőzésveszélyt növelik, ezért intenzív védekezés indokolt!

Megjelentek a **körterozsda** első tünetei a permetezetlen, elsősorban házi kerti fákön.

1-2. fotó: Körte varasodás tünete levélen, termésen (2025.04.19.)

Körtében a **körtelevélbolha** tojásrakása továbbra is intenzív illetve megkezdődött-tömegessé vált a lárvakelés is. A lárvák többsége L1-es stádiumú, de ~1-3 %-ban L2-es fejlettségű lárvák is láthatóak (3. fotó).

3. fotó: Körte levélbolha L1-es lárvája

Körtében helyenként a **körte gubacsatka** kártétele gyenge-közepes szintű (elsősorban házi kertben), a korábbi időszakhoz képest erősödött. Megjelent a **hajtáshervasztó darázs** kártétele is a fákon, valamint a **poloskák** és **levéltetvek** betelepődése is megfigyelhető.

A szíromhullás-terméskötődés állapotú cseresznyében, meggyben, szilvában csökkent a **monília betegség** virágfertőzésének a veszélye. Újabb hajtástünetek csak házi kertben jelentek meg, ott azonban gyakori és súlyos fertőzöttség jellemző.

A **tafrinás levélfodrosodás** számára kedvezőtlen volt az elmúlt hét, mely elsősorban a többnyire száraz és meleg időjárással magyarázható. A betegség tünetei nem is erősödtek a korábbi időszakhoz viszonyítva. Amennyiben tartósan ~14 °C fölé emelkedik a hőmérséklet, a betegség fertőzésveszélye minimálisra csökken!

Kajszin megjelentek az **ázsiai kajszilevéltetű (*Myzus mumecola*)** egyedei és mostanra már kisebb de növekvő kolóniái (Zala vármegye). A kártétel következtében a hajtásvégi levelek hosszanti-és keresztirányban sodródnak, a levél erek és a hajtástengely bordóra színeződik (4-5-6. fotó). A párás, meleg időjárás kedvez a szaporodásukhoz, ezért a védekezés szükséges ellenük.

4-5-6. fotó: Ázsiai kajszilevéltetű (*Myzus mumecola*) és kártétele kajszin (2025.04.19.)

A **zöld őszibarack-levéltetű** megjelenése észlelési szinten tapasztalható. Folyamatos és erősödő a **szilvamoly** és a **keleti gyümölcsmoly rajzása**, valamint megfigyelhetők a **barackmoly** első egyedei is. Folyamatosan jelen van de csökkenő tendenciával figyelhető meg a **fekete-és sárga szilvadarázs** népessége szilvában (terméskötődés). A védekezés időszerű és javasolt!

A többségében kisleveles állapotú **szőlőben** helyenként a **rügykártevők** (ékköves faaraszoló, bagolylepke lárvák) kártétele figyelhető meg. A **tarka szőlómoly** rajzása megkezdődött.

Folyamatos és helyenként jelentősebb egyedszámban észlelhető az **áprilisi valamint a májusi cserebogár** rajzása az ország egyes térségeiben (pl. Komárom-Esztergom vármegye). Kártételük kultúrnövényen egyelőre nem tapasztalható.

Tűh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom és Zala vármegyei Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.